

УДК: 619: 579: 616 – 036.22: 636

ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ МОЛСАН У ВИРОБНИЧИХ УМОВАХ КОЛЕКТИВНОГО ГОСПОДАРСТВА

П. М. Максименко, аспірант, *А. В. Березовський*, професор
Сумський національний аграрний університет

Молоко — незамінний продукт масового і повсякденного споживання. У раціональному харчуванні нинішнього суспільства молоко не має конкурентів та замінників. Разом з тим, у нашій країні за останнє десятиліття майже в три рази зменшилось поголів'я корів. Це привело до зниження виробництва молока. Забезпечення ним населення країни відбувається лише на 65–67 % до норм раціонального харчування. Проте, молоко — особливо швидкопсувний продукт. Тому важливо не лише виробити багато молока, потрібно вміло його зберегти та своєчасно доставити споживачам у свіжому вигляді або переробити у високоякісні молочні продукти. При цьому, всі технологічні втручання у молокопереробній сфері, потребують чіткості, акуратності та дотримання високої санітарної культури.

Мета роботи — дослідження ефективності застосування МолСану у колективному господарстві на великій кількості дійного стада, а саме вплив дії препарату на бактеріальну забрудненість шкіри, та на якість отриманого молока.

Дослідження проводилось протягом двох місяців на двох ізольованих корівниках по 100 голів корів у кожному. Коровам обробляли вим'я препаратом МолСан перед кожним доїнням:

- Коровам корівника № 1 долі вимені обробляли 0,2 % розчином МолСану (дослід) за допомогою чистої ганчірки;
- Коровам корівника № 2 долі вимені омивали лише чистою водою (контроль).

Обробку вимені проводили перед кожним доїнням з обов'язковим оглядом долів вимені кожного дня.

У ході спостережень з'ясовано, що протягом періоду проведення дослідів на шкірі вимені піддослідних корів не спостерігалось ознак подразнення чи будь-яких алергічних проявів від застосування засобу. За отриманими результатами дослідження, спостерігається чітка тенденція до зменшення бактеріальної забрудненості шкіри вимені у разі застосування МолСану. Середнє значення забрудненості шкіри у корів, яким застосовували МолСан, становить $9,03 \pm 0,65$ тис/см² КУО, при тому що середній показник забрудненості шкіри у корів, яким вим'я обробляли лише теплою водою становить 44,8 тис/см² КУО. Також зберігається ефект від застосування препарату у вигляді збереження зменшеного бактеріального забруднення шкіри в проміжках між застосуванням МолСану.

Також проводилось визначення впливу застосування МолСану на якість молока, а саме на зміну кількості мікроорганізмів у сирому молоці, що суттєво впливає на якість цього продукту. Проби молока відбирались з груп корів, які оброблялися МолСаном, так і з тих, які обмивалися лише теплою водою. Відбір проб молока проводився паралельно з відбором проб змивів зі шкіри з тією ж самою кратністю. Молоко відбирали з молочного танка після доїння всієї досліджуваної групи по кожному корівнику окремо з метою отримання середнього показника по всій досліджуваній групі. Проби молока за ДСТУ 3662-97 з посівом на поживний агар та термостатуванням при температурі 30 °С протягом трьох діб з послідовним підрахунком колонієутворюючих організмів. За отриманими результатами досліджень помітно суттєвий вплив від застосування МолСану на бактеріальну чистоту молока. У середньому забрудненість молока знизилась з $15,94 \pm 0,19$ до $7,22 \pm 0,05$ тис/см³ КУО.

Висновки: 1. Застосування водних розчинів МолСану позитивно впливає на зниження бактеріальної забрудненості шкіри вимені корів. Їх застосування забезпечувало у 5–8 разів більше зниження бакзабрудненості, ніж традиційне застосування звичайної теплої води.

2. Виявлено пролонгуючий ефект препарату. Після застосування розчинів МолСану знижений рівень бакзабрудненості підтримувався. Отже, МолСан зберігає свою дію і в подальшому, захищаючи шкіру від мікроорганізмів і пригнічує їх розвиток, тим самим запобігаючи виникненню захворювань вимені, пов'язаних з бактеріальною етіологією.

3. Тривале застосування засобу в досліджуваних концентраціях не спричиняло ознак будь-яких алергічних реакцій чи його подразнюючої дії.

4. Застосуванням МолСану забезпечує значне покращення якості отриманого молока за рахунок вірогідного зниження його загальної бактеріальної забрудненості.